

บทที่ 3

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ

3.1 แนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

หลักการ

การพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

มีหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ

1. เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546
2. เป็นตัวบ่งชี้ที่ตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวม ทั้งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ภายใต้หลักการสำคัญคือ **ไม่ให้เป็นการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานแก่สถาบันอุดมศึกษา**
3. เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบประกันคุณภาพ **คือ** ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ สำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการจะกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีพร้อมทั้งเสนอแนะตัวอย่างแนวทางการพัฒนาไว้ด้วย
4. เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสมดุลระหว่างมุมมองการบริหารจัดการทั้ง **4 ด้าน** คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม
5. จำนวนตัวบ่งชี้และเกณฑ์กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น เป็นเพียงจำนวนและเกณฑ์ขั้นต่ำสถาบันอุดมศึกษาสามารถเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน
6. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีทั้งประเภททั่วไปที่ใช้กับทุกสถาบันอุดมศึกษา และประเภทที่แยกใช้เฉพาะกับสถาบันที่มีจุดเน้นต่างกัน ได้แก่ สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสถาบันที่เน้นกา ผลิตบัณฑิตเพียงอย่างเดียวตามนิยามที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

3.2 วิธีการพัฒนาตัวบ่งชี้

1. ศึกษากฎหมาย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
- 1.2 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546
- 1.3 มาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- 1.4 มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 1.5 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 1.6 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
- 1.7 กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ของสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- 1.8 รายงานผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำมาตรฐาน การอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 1.9 ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยสำนักงาน คณะกรรมการอุดมศึกษา
- 1.10 Benchmarking : A manual for Australian Universities

2. วิเคราะห์และประมวลข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในข้อ 1 เพื่อนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยจำแนกตามมิติของระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ทั้งนี้ได้ยึด องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านตามกฎกระทรวงฯ และอีก 1 ด้าน ตามนโยบายของรัฐบาลรวมเป็น 10 องค์ประกอบ เป็นกรอบในการพัฒนาตัวบ่งชี้ เพื่อให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพและ สามารถวัดคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ได้ครบทุกมาตรฐาน

3. กำหนดตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ มหาวิทยาลัยจำนวน 10 องค์ประกอบ 46 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพและทุกมาตรฐานการ อุดมศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ 3.1 และ 3.2 ตามลำดับ

4. ตรวจสอบความสมดุลของตัวบ่งชี้ที่กำหนดตามมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม ดังปรากฏในตารางที่ 3.3

5. กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 3 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 3 สำหรับเกณฑ์การประเมินคุณภาพและการแปลความหมายให้ดูในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.4 การกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินสำหรับบางตัวบ่งชี้ผันแปรตามจุดเน้นของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้และเกณฑ์ทั่วไป ซึ่งใช้สำหรับทุกสถาบัน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์เฉพาะ สำหรับจุดเน้นของสถาบัน การแบ่งกลุ่มสถาบันยึดตามนิยามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผลิตบัณฑิต กลุ่มผลิตบัณฑิตและวิจัย กลุ่มผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคมและกลุ่มผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 3.1 สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาตามองค์ประกอบคุณภาพ 10 ด้าน

องค์ประกอบ	จำนวนตัวบ่งชี้			
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต	รวม (จำนวนตัวบ่งชี้)
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ		1.1	1.2	2
2. การเรียนการสอน	2.4 , 2.5 , 2.6	2.1 , 2.2 , 2.3 , 2.7 , 2.8	2.9 , 2.10, 2.11 , 2.12	12
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา		3.1 , 3.2 , *3.2.2, *3.2.3	*3.2.1	2 + (3)*
4. การวิจัย	4.3	4.1 , 4.2	4.4	4
5. การบริการวิชาการแก่สังคม	5.2	5.1	5.3 , *5.3.1 , 5.4 , 5.5	5 + (1)*
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม		6.1		1
7. การบริหารและการจัดการ	7.5	7.1 , 7.2 , 7.3 , 7.4 , 7.8	7.6 , 7.7 , 7.9	9
8. การเงินและงบประมาณ		8.1 , 8.2		2
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ		9.1 , 9.2	9.3	3
10. นโยบายรัฐบาล 3 ดี (3 D)		10.1	10.2	2
รวม (จำนวนตัวบ่งชี้)	6	22 + (2)*	14 + (2)*	42 + (4)*

หมายเหตุ * หมายถึง จำนวนตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาเพิ่ม

ตารางที่ 3.2 สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาตาม
มาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐาน	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต	รวม
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต		*3.2.2	2.9 , 2.10 , 2.11 , 2.12 , *3.2.1 , 10.2	5 + (2)*
2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา				
ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหาร การอุดมศึกษา	7.5	1.1 , 2.7 , 7.1 , 7.2 , 7.4 , 7.8 , 8.1 , 8.2 , 9.1 , 9.2	1.2 , 7.6 , 7.7 , 7.9 , 9.3	16
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการ อุดมศึกษา	2.4 , 2.5 , 2.6 , 4.3 , 5.2	2.1 , 2.2 , 2.3 , 2.8 , 3.1 , 3.2 , 4.1 , 5.1 , 6.1 , *3.2.3 , *5.3.1 , 10.1	4.4 , 5.3 , 5.4 , 5.5	19 + (2)*
3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคม ฐานความรู้และสังคม แห่งการเรียนรู้		4.2 , 7.3		2
รวม	6	22 + (3)*	14 + (1)*	42 + (4)*

หมายเหตุ * ตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาเพิ่ม

ตารางที่ 3.3 สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาตาม
มุมมอง
การบริหารจัดการด้านต่าง ๆ

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิตหรือ ผลลัพธ์	รวม
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	2.4 , 5.2	2.2 , 2.3 , 3.1 , 3.2, 5.1 , 9.2 , *3.2.2	2.9 , 2.10 , 2.11 , 2.12 , 5.3 , 5.4 , 5.5 , 7.6 , *3.2.1 , 10.2	17 + (2)*
2. ด้านกระบวนการภายใน		1.1 , 2.1 , 6.1 , 7.1 , 7.2 , 7.8 , 9.1 , *3.2.3 , 10.1	1.2 , 7.9 , 9.3 , *5.3.1	11 + (2)*
3. ด้านการเงิน	4.3	8.1 , 8.2		3
4. ด้านบุคลากรการเรียนรู้และ นวัตกรรม	2.5 , 2.6 , 7.5	2.7 , 2.8 , 4.1 , 4.2 , 7.3 , 7.4	4.4 , 7.7	11
รวม	6	22 + (2)*	14 + (2)*	42 + (4)*

หมายเหตุ * ตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาเพิ่ม

3.3 องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ ที่ได้กำหนดมา ตั้งแต่เริ่มตั้งสถาบัน และอาจปรับเปลี่ยนได้ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ควรระบุให้ชัดเจนให้สมาชิกทุกกลุ่มในสถาบันได้รับทราบทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ใช้บริการและสังคมโดยรวม ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ควรสอดคล้อง กันและเป็นแนวทางการดำเนินงาน สนับสนุนภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) และ สถาบันต้องจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุปรัชญา ปณิธาน และ วัตถุประสงค์ของสถาบันและให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศและการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ
3. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. มาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
5. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
6. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
7. หลักการอุดมศึกษา
8. ยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง (พ.ศ. 2548-2550) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1.1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ
- 1.2 ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีภารกิจหลัก คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในการดำเนินการกิจหลักแต่ละด้านต้องคำนึงถึงหลักการของ การศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดจนมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ข้องรวมถึงยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของชาติ ดังนั้นในการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์และแผนดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบันจึงจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ระบุข้างต้น อีกทั้งต้องคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบัน เป็นไปอย่างมีคุณภาพในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคม

นิยามศัพท์ : กลยุทธ์ หมายถึง แผนกลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนระยะยาว โดยทั่ว ๆ ไปมักใช้เวลา 5 ปี เป็น แผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของสถาบัน จากแผนพัฒนาของสถาบัน จากแผนกลยุทธ์นำมาจัดทำ แผนดำเนินการหรือแผนปฏิบัติการหรือแผนประจำปี ซึ่งเป็นแผนการทำงานเป็นเวลา 1 ปีในแผน 1 ปี นี้จะมีรายละเอียดโครงการ กิจกรรม ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ

ตัวบ่งชี้สำเร็จของการดำเนินงาน ตามโครงการหรือกิจกรรมและคำเป้าหมายของ ตัวบ่งชี้ที่กำหนดว่าจะต้องทำให้ได้ การบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ดังกล่าวนี้จะนำไปคำนวณตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อย ละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษามี 4 ภารกิจ ได้แก่ การเรียนการสอนการวิจัย การบริการ วิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อย่างสม่ำเสมอ หมายถึง มีการดำเนินการในช่วงเวลาที่ควรดำเนินการทุกครั้ง นั่นคือ มีการ วิเคราะห์แผนการดำเนินงานกับแผนกลยุทธ์ทุกปี เนื่องจากแผนการดำเนินการเป็นแผนที่จัดทำเป็น รายปี ส่วนการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับแผนของชาติ และสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มใน อนาคต ดำเนินการเมื่อมีการปรับเปลี่ยนแผนของชาติหรือเมื่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มี การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

อย่างต่อเนื่อง หมายถึง มีการนำผลการประเมินและผลการวิเคราะห์ในเกณฑ์มาตรฐาน ระดับ 5 และระดับ 6 มาปรับปรุงการดำเนินงานทุกปี

รอบระยะเวลา : ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม - 30 กันยายน)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน
2. มีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกันและกันและสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบัน ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ของการดำเนินงาน และกำหนดเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน
4. มีการดำเนินการตามแผนครบทุกภารกิจ
5. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและคณะกรรมการประจำคณะ
6. มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน เป้าประสงค์ เป้าหมาย กับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ ตลอดจนสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต อย่างสม่ำเสมอ
7. มีการนำผลการประเมินและผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 – 6 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน และมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบัน หลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) ยุทธศาสตร์ของชาติในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ (KPI) ของการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดเป้าหมาย (target) ของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ (การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม)
3. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานต่อผู้บริหารระดับสถาบันและต่อที่ประชุมสภาสถาบัน
4. มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน เป้าประสงค์ (goal) เป้าหมาย (target) กับสภาพการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ
5. มีการนำผลการประเมินและการวิเคราะห์ในข้อ 3 และ 4 มาปรับปรุงกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน	<p>1.1 หากสถาบัน หน่วยงาน มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานอยู่แล้วตั้งแต่เริ่มต้น สถาบันควรทบทวนว่าปรัชญาหรือปณิธานยังเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันหรือไม่หากยังเหมาะสมอยู่ ต้องดำเนินการให้แน่ใจว่าสมาชิกในองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทั่วกัน</p> <p>1.2 หากต้องมีการปรับแก้ปรัชญาหรือปณิธานของ สถาบัน หน่วยงาน ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปควรเป็นการกำหนดร่วมกันทั้งผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลตามปรัชญาหรือปณิธานที่ได้ร่วมกันกำหนด</p>
2. ความสอดคล้องของปรัชญาหรือ ปณิธาน และกลยุทธ์กับภารกิจหลักของสถาบัน หลักการอุดมศึกษาและมาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง	<p>2.1 ศึกษาภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา หลักการอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ (academic excellence) เสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom)และความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ (autonomous) วิเคราะห์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน การอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนรวมทั้งวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนชาติอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจุดเน้นในการพัฒนาในช่วงเวลานั้น ๆ ตลอดจนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของชาติ</p> <p>2.2 ในการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ต้องให้สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานต่าง ๆ ที่ศึกษาและวิเคราะห์ในข้อ 2.1 โดยทำตารางวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าปรัชญาหรือปณิธาน และกลยุทธ์ สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานต่าง ๆ ในประเด็นใด อย่างไร หากมีประเด็นที่ไม่สอดคล้องควรพิจารณาปรับแก้ให้สอดคล้อง</p>
3. การพัฒนากลยุทธ์	<p>3.1 มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำกลยุทธ์ (strategy) เพื่อนำสถาบันไปสู่ความสำเร็จที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) เป้าประสงค์ (goal) และวัตถุประสงค์ (objective) คณะกรรมการ ได้วิเคราะห์ จุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และภัยคุกคาม (threats) เพื่อนำมาสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกภารกิจของ สถาบัน อันได้แก่ การเรียน การสอน การวิจัย การบริการ ทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>3.2 เมื่อได้กลยุทธ์แล้ว คณะกรรมการนำกลยุทธ์มาจัดทำเป็นแผนดำเนินการในทุกระดับ โดยความร่วมมือและเข้าใจร่วมกันของบุคลากรทุกกลุ่มทั้งผู้บริหารคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีแนวทางชัดเจนว่าสถาบันจะพัฒนาไปอย่างไรตามช่วงเวลาต่างๆ คณะวิชาและหน่วยงานต่างๆ ของสถาบันจะร่วมกันรับผิดชอบอย่างไร</p>
4. การจัดทำแผนดำเนินงาน	<p>4.1 คณะวิชาและหน่วยงานต่างๆ ของสถาบันจัดทำแผนดำเนินงานต้องมีความชัดเจนว่าจะทำอะไร เมื่อใด โดยใคร ใช้งบประมาณเท่าใด และกำหนดตัวบ่งชี้หลัก (KPI) พร้อมทั้งเป้าหมาย (target) ที่จะใช้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละระยะเวลา</p> <p>4.2 คณะวิชาและหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินงานตามแผน โดยมีระบบการติดตามการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผน หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนจะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานอย่างไร</p> <p>4.3 เมื่อครบรอบปีให้มีการประเมินผลการดำเนินงานว่าได้ ดำเนินงานครบถ้วนตามแผนหรือไม่ โดยให้พิจารณาผลการดำเนินงานย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ว่าการดำเนินงานที่ ผ่านมาสอดคล้องกับกลยุทธ์ รวมทั้งทบทวนว่ากลยุทธ์ยังเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันหรือไม่หากไม่เหมาะสมก็ต้องพิจารณาปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ต่อไป</p> <p>4.4 ให้มีการพิจารณาทบทวนและหากจำเป็นก็ปรับปรุงตัวบ่งชี้หลัก รวมทั้งเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ให้เหมาะสม ยิ่งขึ้นในการวัดความสำเร็จของผลการดำเนินงาน</p> <p>4.5 ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้ โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ต่อที่ประชุมของผู้บริหารระดับสถาบันและต่อที่ประชุมสภาสถาบัน</p>

ข้อมูลอ้างอิง :

1. ปรัชญาหรือปณิธานของสถาบัน / หน่วยงาน
2. แผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบัน / หน่วยงาน
3. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันมีกลไกการดำเนินงานเพื่อกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน กลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบัน / หน่วยงาน
4. รายงานการวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญา ปณิธาน และกลยุทธ์กับภารกิจหลักของสถาบัน หลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) มาตรฐานการศึกษาของชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5. รายชื่อตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนทุกภารกิจ ได้แก่ ด้านการเรียน การสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
6. เอกสารรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถาบัน / หน่วยงาน
7. เอกสารหรือรายงานการประชุมที่แสดงให้เห็นว่าสถาบัน / หน่วยงาน มีการรายงานการดำเนินงานตัวบ่งชี้นี้ต่อผู้บริหารระดับสถาบัน / หน่วยงาน และต่อที่ประชุมสภาสถาบัน หรือคณะกรรมการของหน่วยงาน
8. เอกสารการวิเคราะห์และปรับปรุงกลยุทธ์ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 : ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานที่กำหนด

ชนิดตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : พิจารณาจากระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายแต่ละตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานของ คณะ โดยประเด็นของการประเมินผล ได้แก่ ด้านมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านการบริการวิชาการ ด้านงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

รอบระยะเวลา : ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม - 30 กันยายน)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
บรรลุเป้าหมายร้อยละ 60 - 74	บรรลุเป้าหมายร้อยละ 75 - 89	บรรลุเป้าหมายร้อยละ 90 - 100

ข้อมูลอ้างอิง :

1. เอกสารกำหนดรายการตัวบ่งชี้ของแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ เป้าหมายในแต่ละตัวบ่งชี้และผลการดำเนินงานในตัวบ่งชี้เหล่านั้น

2. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงกลไกเพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปี

2.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ

2.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของตัวบ่งชี้และความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับรวมถึงระบบการเก็บรักษาและดูแลเอกสารหรือข้อมูล

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน หรือหน่วยงาน

สูตรในการคำนวณ การคิดร้อยละของตัวบ่งชี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวบ่งชี้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมาย} \times 100}{\text{จำนวนตัวบ่งชี้ทั้งหมดของกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี}}$$

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

หลักการ

การบริหารกิจการวิชาการ (academic affair) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาชีพตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น การกิจดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับการกำหนดปัจจัยป้อนเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วยเครื่องมืออาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร มีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรภายในและภายนอกสถาบัน นอกจากนี้ยังต้องมีการวางระบบและกลไกการประกันคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สผศ.)
 3. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 4. ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (National Qualifications Framework for Higher Education) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ตัวบ่งชี้** จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย
- 2.1 มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
 - 2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.3 มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม
 - 2.4 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
 - 2.5 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ
 - 2.6 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์
 - 2.7 มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์
 - 2.8 มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
 - 2.9 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี
 - 2.10 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

2.12 ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : มีระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและความพร้อมของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการ และวิชาชีพของสังคม มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ มีการวางระบบและกลไกบริหาร หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

นิยามศัพท์ : ระบบ (system) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ (objective) ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) แต่ในการประเมินตาม **คู่มือของ สกอ.** คำว่าระบบ (system) จะเน้นที่กระบวนการ ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบ โดยทั่วกันไม่ว่าจะในรูปแบบของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการอื่นๆ

กลไก (mechanism) หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้โดยมีการ จัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์กร หน่วยงาน หรือ กลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

หลักสูตรที่ได้มาตรฐาน หมายถึง หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในรอบปีการศึกษาที่ทำการประเมิน ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ของ สกอ.

การนับหลักสูตรปริญญาโท แผน ก. ให้นับหลักสูตรที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรอบปี การศึกษาที่ทำการประเมิน (ทั้งนี้ การนับหลักสูตรทั้งหมดให้นับหลักสูตรที่รับอนุมัติให้เปิดสอนทุก ระดับปริญญาตรี โดยนับรวมหลักสูตรที่รับนักศึกษา แต่ไม่นับรวมหลักสูตรที่สภาสถาบันอนุมัติ ให้ปิดดำเนินการแล้ว)

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีระบบและกลไกการเปิดและปิดหลักสูตร
2. มีการกำหนดเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรในแผนการผลิตบัณฑิต
3. มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดหลักสูตรใหม่และการปรับปรุงหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกเรื่อง
4. มีการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการทุกหลักสูตรประจำปีการศึกษา เช่น ร้อยละของ หลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา
5. มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการหลักสูตรประจำปีการศึกษาไปปรับปรุง หลักสูตรและหรือปรับปรุงระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร

6. หลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตรได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานทุกเรื่อง และมีการประกันคุณภาพหลักสูตรครบทุกประเด็นตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

7. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย (ปริญญาโท เฉพาะแผน (ก) และปริญญาเอก) ที่เปิดสอนมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมด

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบ 6 ข้อแรก

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันมีระบบและกลไกในการเปิดหลักสูตรใหม่หรือปิดหลักสูตรเดิมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และสังคมส่วนรวม ทั้งนี้โดยกำหนดเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรไว้ในแผนการผลิตบัณฑิตของสถาบัน

2. สถาบันมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรใหม่ให้อย่างน้อยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. สถาบันจัดระบบและกลไกการพัฒนาและประกันคุณภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ ได้แก่ การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ หลักสูตร การบริหารกิจการของหลักสูตร การดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การประเมินและพัฒนาหลักสูตร การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนการบริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคล และการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารหลักสูตร

4. มีการรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานหลักสูตรระดับต่าง ๆ ประจำปีการศึกษา เช่น ร้อยละของหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานครบทุกข้อ ร้อยละของบัณฑิตที่ผลิตได้ตรงตามแผน ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา ทั้งนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารกิจการหลักสูตรก่อนรับนักศึกษารุ่นใหม่

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดและปิดสอน	1.1 มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการใช้บัณฑิตในหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ และวิเคราะห์ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรของสถาบันก่อนนำไปกำหนดเป็นเป้าหมายในแผนการผลิตบัณฑิต 1.2 มีการจัดเตรียมความพร้อมทั้งด้านคณาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งด้านห้องสมุดระบบสารสนเทศ ศูนย์การเรียนรู้ หรือวัสดุอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ก่อนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่เปิดใหม่ให้อย่างน้อยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
2. การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	2.1 มีปรัชญาหรือวัตถุประสงค์ ตลอดจนทักษะและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะหรือสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและความต้องการของสังคมส่วนรวม 2.2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ ตลอดจนทักษะและคุณลักษณะบัณฑิตในข้อ 2.1 ได้นำไปสะท้อนในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรอย่างครบถ้วน 2.3 จัดทำแผนงานและกิจกรรมการเรียนการสอนและการวิจัยของนักศึกษาที่สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ ทักษะและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
3. การบริหารกิจการของหลักสูตร	3.1 บริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา 3.2 มีการวางระบบการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงซึ่งมีแนวโน้มอาจไม่สำเร็จตามหลักสูตร และจำเป็นต้องได้รับดูแลเป็นพิเศษ 3.3 มีการวางระบบการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับสถาบัน (โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี) เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ทันทันที 3.4 มีการวางระบบการสอนซ่อมเสริมด้านวิชาการแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนเป็นรายบุคคล 3.5 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการผลิตบัณฑิตเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกปีการศึกษา 3.6 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานแต่ละปีและนำมาปรับปรุงการบริหารหลักสูตรก่อนรับนักศึกษารุ่นใหม่
4. การประเมินและพัฒนาหลักสูตร	4.1 มีการกำหนดระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้ 1) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรโดยใช้ตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม เช่น อัตราการได้งานของบัณฑิต ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต อัตราเงินเดือนเริ่มต้น 2) มีการวิเคราะห์จุดอ่อนที่ควรต้องปรับปรุงหรือแก้ไขของหลักสูตร 3) มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อยทุกรอบระยะเวลาของการผลิตบัณฑิตหนึ่งรุ่น
5. การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	5.1 สำรวจความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในหลักสูตรและจัดเก็บข้อมูลที่สำรวจในแต่ละปีอย่างเป็นระบบ 5.2 กำกับและตรวจสอบให้มีการใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่ได้รับ
6. การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	6.1 กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับพันธกิจและแผนการดำเนินงานของหลักสูตร 6.2 จัดกลไกบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ 6.2.1 กำหนดปริมาณ คุณสมบัติ และภาระงานของ 1) อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้สอดคล้องกับระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ 2) บุคลากรสายสนับสนุนให้เหมาะสมกับงานของหลักสูตร 6.2.2 ติดตามประเมินความพอเพียงของอัตรากำลังเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานอย่างสม่ำเสมอ 6.3 เสนอแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ 6.3.1 จัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของหลักสูตร 6.3.2 กำหนดแผนและกระบวนการพัฒนาอาจารย์ในด้าน การเรียนการสอนและการวิจัย 6.4 มีการประเมินทรัพยากรบุคคล และนำผลการประเมิน มาปรับปรุงหรือพัฒนา

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
7.การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารหลักสูตร	7.1 มีการบริหารหลักสูตรโดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลครบทุกด้านตั้งแต่โครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดกระบวนการเรียนการสอนที่คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา บัณฑิต ตลอดจนผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ในกรณีบัณฑิตศึกษา

ข้อมูลอ้างอิง :

1. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันมีแผนการผลิตบัณฑิตและมีระบบและกลไกในการพัฒนาบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยคำนึงถึง วิทยาลัย ทัศนศึกษา และความต้องการของสังคม ตลอดจนคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน

2. เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิต ภาวการณ์ มีงานทำและการทำงานตรงสาขาของบัณฑิต

3. หลักฐานการประกันคุณภาพหลักสูตรใน 4 ประเด็น คือ การบริหารหลักสูตร / ทรัพยากร ประกอบการเรียนการสอน การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและยืดหยุ่นตลอดจนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนักศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อความกระหายใคร่รู้และต่อสมรรถนะในการแสวงหาความรู้ของนักศึกษา เช่น การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ค้นคว้าวิจัย โดยอิสระในรูปแบบโครงการวิจัยส่วนบุคคล การจัดให้มีชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการรวมทั้งมีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) และมีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

นิยามศัพท์ : กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเองหรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยง สิ่งที่เรียนกับสังคม และการประยุกต์ใช้มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ

นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยสะท้อนจากการที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชา หรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่สนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการศึกษไทยหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น

1) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)

เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งวิธีการนี้จะทำได้ดีในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เพราะผู้เรียนมีระดับความสามารถทางการคิดและการดำเนินการด้วยตนเองได้ดี เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วยความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้เกิดความเข้าใจข้อมูลใหม่ได้ การจัดสถานการณ์ที่เหมือนจริง ส่งเสริมการแสดงออกและการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพการให้โอกาสผู้เรียนได้ไตร่ตรองข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนตอบคำถามจดบันทึกสอนเพื่อน สรุป วิพากษ์วิจารณ์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ได้ดี

2) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (individual study)

เนื่องจากผู้เรียนแต่ละบุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์หลายวิธี เพื่อช่วยให้การจัดการเรียน ในกลุ่มใหญ่สามารถตอบสนองผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันได้ด้วย อาทิ

2.1 เทคนิคการใช้ Concept Mapping ที่มีหลักการใช้ตรวจสอบความคิดของผู้เรียน ว่าคิดอะไรเข้าใจสิ่งที่เรียนอย่างไรแล้วแสดงออกมาเป็นกราฟฟิก

2.2 เทคนิค Learning Contracts คือ สัญญาที่ผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกันกำหนด เพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนว่าจะเรียนอะไรอย่างไรเวลาใดใช้เกณฑ์อะไรประเมิน

2.3 เทคนิค Know – Want - Learned ใช้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ผสมผสานกับการใช้ Mapping ความรู้เดิมเทคนิคการรายงานหน้าชั้นที่ให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมา นำเสนอหน้าชั้นซึ่งอาจมีกิจกรรมทดสอบผู้ฟังด้วย

2.4 เทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันเพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

3) การเรียนรู้แบบสรคณนิยม (Constructivism)

การเรียนรู้แบบนี้มีพื้นฐานเชื่อว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการอาศัยประสบการณ์แห่งชีวิตที่ได้รับเพื่อค้นหาความจริง โดยมีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งนักทฤษฎีสรรคณนิยมได้ประยุกต์ทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษา ดังกล่าวในรูปแบบและมุมมองใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

3.1 กลุ่มที่เน้นกระบวนการรู้คิดในตัวบุคคล (Radical Constructivism or personal Constructivism or cognitive oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นรายบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนรู้วิธีเรียนและรู้วิธีคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.2 กลุ่มที่เน้นการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Constructivism Or Socially Oriented Constructivist Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นว่าความรู้ คือ ผลผลิตทางสังคม โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นสองประการคือ 1) ความรู้ต้องสัมพันธ์กับชุมชน 2) ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคมและประวัติศาสตร์มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

4) การเรียนรู้จากการสอนแบบเอส ไอ พี

การสอนแบบเอส ไอ พี เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อฝึกทักษะทางการสอนให้กับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถเกี่ยวกับทักษะการสอน โดยผลที่เกิดกับผู้เรียนมีผลทางตรง คือ การมีทักษะการสอน การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะทางการสอนและผลทางอ้อม คือ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ความร่วมมือในการเรียนรู้

และความพึงพอใจในการเรียนรู้

วิธีการที่ใช้ในการสอน คือ การทดลองฝึกปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้นต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยการสอนแบบจุลภาค มีทำให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในการฝึกทดลองตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการฝึก ขั้นตอนการสอน คือ ขั้นความรู้ความเข้าใจ ขั้นสำรวจวิเคราะห์และออกแบบการฝึกทักษะ ขั้นฝึกทักษะ ขั้นประเมินโครงสร้างทางสังคมของรูปแบบการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำในขณะที่ผู้เรียนฝึกทดลองทักษะการสอนนั้นผู้สอนต้องให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างใกล้ชิดสิ่งที่จะทำให้การฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ความพร้อมของระบบสนับสนุนได้แก่ ห้องปฏิบัติการสอน ห้องสื่อ เอกสารหลักสูตรและการสอนและเครื่องมือ อีโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น (Inquiry Instruction) การเรียนแบบค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนี้ใช้ในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายบุคคล และกระบวนการกลุ่ม

6) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหา กิจกรรมและวิธีการประเมิน

7) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยถือได้ว่าเป็นหัวใจของบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้น การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยตรงเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้และการทดสอบ ความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอน อาจแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ การสอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นวิธีสอนการสอน โดยผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยโครงการวิจัยของอาจารย์ การสอนโดยผู้เรียนศึกษางานวิจัยของอาจารย์และของนักวิจัยชั้นนำในศาสตร์ที่ศึกษา และการสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน

8) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal - Based Approach) การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ความคิดด้วยตนเองด้วยการรวบรวมทำความเข้าใจ สรุปลวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการศึกษาด้วยตนเองเหมาะสมสำหรับบัณฑิตศึกษา เพราะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับศาสตร์ที่ศึกษามาในระดับหนึ่งแล้ววิธีการเรียนรู้เริ่มจากการทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ตามแนวนี้นั้น จากนั้นทำความเข้าใจในเนื้อหาและประเด็นหลัก ๆ ของรายวิชามอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาวิเคราะห์เอกสารแนวคิดตามประเด็นที่กำหนด แล้วให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดในประเด็นต่าง ๆ แยกทีละประเด็นโดยให้ผู้เรียนเขียนประเด็นเหล่านั้นเป็นผลงานในลักษณะที่เป็นแนวคิดของตนเองที่ผ่านกรรณการวิเคราะห์เจาะลึกจนตกผลึกทางความคิดเป็นของตนเอง จากนั้นจึงนำเสนอให้กลุ่มเพื่อนได้ช่วยวิเคราะห์ห้วิจารณ์อีกครั้ง

การประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียนทุกหลักสูตร หมายถึง มีวิธีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาการสอนของอาจารย์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนในรายวิชานั้น โดยมีการวิเคราะห์พัฒนาการของผู้เรียนประกอบ

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีกลไกการให้ความรู้ความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาทุกหลักสูตร
2. มีการออกแบบการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกหลักสูตร
3. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกหลักสูตร
4. มีการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน
5. มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนา การของผู้เรียนทุกหลักสูตร
6. มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกหลักสูตร
7. มีระบบการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5-6 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งมีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนอาจมีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังต่อไปนี้ การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning : PBL) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล(Individual Study) การเรียนรู้แบบสรคณิยม (Constructivism) การสอนแบบเอส ไอ พี การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง(Self - Study) การเรียนรู้จากการทำงาน(Work-Based Learning)การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้(Research-Based Learning) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach)

2. การเรียนการสอนยึดหลักการมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น

3. มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ แต่ยืดหยุ่นและหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งความยืดหยุ่นด้านช่วงเวลาเรียน และหรือด้านตำแหน่ง และสถานที่เรียน และหรือด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และหรือด้าน อื่น ๆ

4. มีการติดตามผลการเรียน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1.รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	<p>1. การจัดการเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ที่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน</p> <p>1.2 การออกแบบการเรียนการสอนยึดหลัก 7 ประการ ได้แก่</p> <p>1.2.1 สร้างกลไกให้มีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์และนักศึกษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน</p> <p>1.2.2 ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานทางวิชาการร่วมกันระหว่างนักศึกษา กับนักศึกษา</p> <p>1.2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น</p> <p>1.2.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับต่อการปฏิบัติงานทางวิชาการของนักศึกษาโดยรวดเร็ว</p> <p>1.2.5 สร้างและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้นักศึกษาใช้เวลาอย่างคุ้มค่า</p> <p>1.2.6 สื่อสารความคาดหวังระดับสูงไปยังนักศึกษา</p> <p>1.2.7 ยอมรับความสามารถที่แตกต่างและวิธีการเรียนรู้ ที่หลากหลายของนักศึกษา</p>

2.การเรียนรู้ที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นสำคัญ	2.1 ผู้สอนมีความรู้และเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรอย่างชัดเจน 2.2 มีการจัดทำแฟ้มประวัติ (portfolio) ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยให้คณาจารย์สามารถวิเคราะห์ศักยภาพของ ผู้เรียนแต่ละรายที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนหรือให้คำแนะนำตอบสนองศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนเฉพาะราย 2.3 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาทิ การจัดให้มีชั่วโมงปฏิบัติการ การอภิปรายกลุ่มย่อย การสัมมนา การทำกรณีศึกษาหรือโครงการหรือวิจัย การเรียนรู้ นอกสถานที่ ตลอดจนการฝึกงานและฝึกประสบการณ์ เป็นต้น 2.4 มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
3. การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.1 มีการกำหนดวิธีการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้และอิงพัฒนาการของผู้เรียน 3.2 มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3.3 มีระบบการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 3.3.1 มีการติดตามผลการประเมินของผู้เรียน 3.3.2 มีการวิเคราะห์จุดอ่อนที่ควรปรับปรุงหรือแก้ไขในวิธีการสอน 3.3.3 มีการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ข้อมูลอ้างอิง :

1. เอกสารหลักสูตร แผนการสอน ประมวลรายวิชา บทเรียน e-learning
2. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาทิ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ งบประมาณสนับสนุน ตารางการเปิดให้บริการนักศึกษาใช้ห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์ต่อวัน
3. แฟ้มประวัตินักศึกษา ผลงานของนักศึกษาตลอดจนกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เอกสารการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนและ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และหลักฐานการนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน
5. สถิติข้อมูลหรือรายงานผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น จำนวนคณาจารย์ที่ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติ จำนวนวิชาที่ทำ Senior Project วิชาสัมมนา หรือวิชาที่มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จำนวนชั่วโมงภาคสนาม จำนวนโปรแกรมหรือรายวิชาที่เป็นวิชาเลือกเสรีจำนวนรายวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น
6. รายงานการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน
7. ผลงานอาจารย์ที่เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 19 ได้ระบุถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สถาบันจึงควรให้บุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรช่วยในการเรียนการสอนและการฝึกงานตลอดจนเรียนรู้กรณีศึกษาต่างๆ

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีระบบและกลไกที่กำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้รู้ในชุมชนมาช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรทุกหลักสูตร
2. มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วมทุกหลักสูตร
3. มีการจัดโครงการ กิจกรรมทางการศึกษาทั้งที่กำหนดและไม่กำหนดในหลักสูตร โดยความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก
4. มีการติดตามตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ทรง- คุณวุฒิหรือชุมชนภายนอกสถาบันทุกหลักสูตร
5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนทุกหลักสูตร

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. แสวงหาบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมาสนับสนุนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน
2. จัดหลักสูตรที่ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก
3. ติดตามตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสถาบัน
4. นำผลการประเมินไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การแสวงหาบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก มาสนับสนุนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน	1.1 ใช้สายป่านของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ปกครองศิษย์เก่าในการหาผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สถาบันเปิดสอน 1.2 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร และชุมชนรอบสถาบัน มีระบบฐานข้อมูลของบุคคล องค์กร ชุมชนและจำนวนในฐานข้อมูลมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. การจัดหลักสูตรที่ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก	2.1 ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ สมาชิกองค์กรวิชาชีพ ผู้บริหารสถาน ประกอบการมาร่วมเป็นกรรมการ 2.2 ในการสอนรายวิชาจัดให้มีการเรียนรู้จากบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก เช่น การบรรยายพิเศษการศึกษานอกสถานที่ การสัมมนา เป็นต้น โดยมีการกำหนดสัดส่วนของเนื้อหาหรือเวลาอย่างชัดเจน 2.3 ในหลักสูตรมีการกำหนดให้มีการฝึกงาน หรือปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถาน ประกอบการ หรือศึกษาและแก้ปัญหาให้ชุมชน
3. การติดตามตรวจสอบ บกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสถาบัน	3.1 พิจารณาหลักสูตร ประมวลการสอนและแผนการสอนรายวิชา 3.2 สัมภาษณ์นิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอก และประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับและนำมาพิจารณาปรับปรุงให้ดีขึ้น

ข้อมูลอ้างอิง :

1. โครงการหรือกิจกรรมที่มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รู้ในชุมชนมาช่วยในการ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร การฝึกงานและการปฏิบัติงานในองค์กรภายนอก
2. แผนการสอนที่ระบุงการมีส่วนร่วมสนับสนุนของบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอก
3. รายละเอียดการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการหรือกิจกรรมในข้อ 1

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 : จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพนั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชาและลักษณะการเรียนการสอนที่ใช้ด้วย สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษายังมีความเชื่อมโยงกับการวางแผนต่าง ๆ อาทิ เป้าหมายการผลิตบัณฑิต การวางแผนอัตรากำลังและภาระงาน อาจารย์ รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้นี้ต้องการทราบสัดส่วนของนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

นิยามศัพท์ : **นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student : FTES)** หมายถึงนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน ดังนี้

ระบบทวิภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน 36 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งโครงการปกติและโครงการภาคพิเศษ : ลงทะเบียน 24 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (12 หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษาปกติ)

ระบบไตรภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน 39 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (13 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา : ลงทะเบียน 27 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการ โดย สถาบันได้มีการคำนวณเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นการพิเศษ

นักศึกษาภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการ โดย สถาบันมิได้นับว่าการสอนดังกล่าวเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และ/หรือได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับการสอนของอาจารย์เป็นการพิเศษ

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษาที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน ในกรณีที่อาจารย์มีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.5 คน รวบรวมสิ้นสุดปีการศึกษา

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

1. ระดับคณะ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
คลาดเคลื่อนจากเกณฑ์มาตรฐาน > +10% หรือ < -10 %	คลาดเคลื่อนจากเกณฑ์มาตรฐาน 6 – 9.99 % และ -6 – (-9.99)%	คลาดเคลื่อนจากเกณฑ์มาตรฐาน (-5.99) -5.99 %

2. ระดับสถาบัน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
น้อยกว่าร้อยละ 80	ร้อยละ 80 - 99	ร้อยละ 100

ข้อมูลอ้างอิง :

ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้นี้ให้ใช้ตัวเลขจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติ งานจริงและตัวเลขนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า รวมทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ โดยปรับค่าจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าระดับบัณฑิตศึกษาเป็นจำนวนนักศึกษา เต็มเวลาเทียบเท่าระดับปริญญาตรี

การปรับค่าดังกล่าวมีวิธีการดังที่ปรากฏในตารางและตัวอย่างต่อไปนี้ (ในตารางดังกล่าว ประกอบ ด้วยสองส่วนคือ ตัวปรับค่าและเกณฑ์มาตรฐานระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าในแต่ละกลุ่มสาขาวิชามาตรฐานสากล 1 (International Standard Classification of Education : ISCED)

ตาราง ตัวปรับค่า FTES ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้เป็นหน่วยวัดเดียวกับ FTES ระดับปริญญาตรีและเกณฑ์มาตรฐานของ FTES ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

สาขา	ตัวปรับค่า (นำไปคูณกับค่า FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)	เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ระดับปริญญาตรี ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1	8 : 1
2. วิทยาศาสตร์กายภาพ	2	20 : 1
3. วิศวกรรมศาสตร์	2	20 : 1
4. สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง	1	8 : 1
5. เกษตร ป่าไม้และประมง	2	20 : 1
6. บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์	1.8	25 : 1
7. ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	1.5	25 : 1
8. ศิลปกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศิลป์และ ประยุกต์ศิลป์	1.8	8 : 1
9. สังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์	1.8	25 : 1

ตัวอย่างในการปรับค่านักศึกษาเต็มเวลาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี

นักศึกษาเต็มเวลาในหน่วยนับปริญญาตรี	
1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	= FTES ระดับปริญญาตรี + FTES ระดับบัณฑิตศึกษา
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ	= FTES ระดับปริญญาตรี + (2 X FTESระดับบัณฑิตศึกษา)
3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	= FTES ระดับปริญญาตรี + (1.8 X FTESระดับ บัณฑิตศึกษา)

สูตรในการคำนวณระดับคณะ

1. การคำนวณค่า FTES มีดังนี้

1.1 คำนวณค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours : SCH) ซึ่งก็คือผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอน ในทุกรายวิชาตลอดปีการศึกษา รวบรวมหลังจากนักศึกษาลงทะเบียนแล้วเสร็จ (หมดกำหนดเวลาการเพิ่ม-ถอน) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$SCH = \sum n_i c_i$$

เมื่อ n_i = จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในวิชาที่ i
 c_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i

1.2 คำนวณค่า FTES โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$FTES = \frac{SCH}{\text{จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการลงทะเบียนในระดับปริญญาตรีนั้น ๆ}}$$

1.3 คำนวณร้อยละของความคลาดเคลื่อนจากเกณฑ์

$$\text{ร้อยละของความคลาดเคลื่อนจากเกณฑ์} = \frac{\text{จำนวน FTES ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ} - \text{เกณฑ์มาตรฐาน}}{\text{เกณฑ์มาตรฐาน}}$$

สูตรในการคำนวณระดับสถาบัน

$$= \frac{\text{จำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าได้คะแนน 3 คะแนน}}{\text{จำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าทั้งหมด}} \times 100$$

ตัวอย่าง ในปีการศึกษา 2551 มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งมีคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าทั้งหมด 20 คณะ โดยมีคณะหรือหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่า มีจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด (ระดับ 3 คะแนน) จำนวน 15 คณะ ร้อยละของจำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด (ระดับ 3 คะแนน) เป็นดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าได้คะแนน 3 คะแนน}}{\text{จำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าทั้งหมด}} \times 100$$

จำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าทั้งหมด

$$= \frac{15}{20} \times 100 = 75 \%$$

จำนวนได้ร้อยละ 75 เมื่อเทียบกับเกณฑ์จะได้ 1 คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 : สักส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก หรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงสุดที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความถนัดทางวิชาการ เพื่อปฏิบัติพันธกิจสำคัญของสถาบันในการผลิตบัณฑิต ศึกษาวิจัยเพื่อการ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้ดั่งนั้น สักส่วนคุณวุฒิอาจารย์จึงต้องมีควา มเหมาะสมต่อพันธกิจ รวมทั้งหลักสูตรที่เปิดสอนด้วย ซึ่งตัวบ่งชี้ นี้จะแสดงให้เห็นถึงสักส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ประจำที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจของมหาวิทยาลัย / หน่วยงาน

นิยามคำศัพท์ : อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับวุฒิการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) รับรอง (ยกเว้น ปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิตกิตติมศักดิ์) หรือ ได้รับวุฒิการศึกษาสูงสุดในสาขานั้นๆ เช่น ทางด้านสาขาวิชาศิลปกรรม มีปริญญา MFA (Master of Fine Arts) ซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาสูงสุดของวิชาชีพด้านนี้ เป็นต้น

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ที่เป็นข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสหพันธ์หรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษาที่มีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 9 เดือนในกรณีที่อาจารย์มีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.50 คน รวบรวมสิ้นสุดปีการศึกษา

คุณวุฒิอาจารย์ประจำ พิจารณาจากคุณวุฒิที่ได้รับหรือเทียบเท่าตามหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณวุฒิของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่มีการปรับคุณวุฒิการศึกษาให้มีหลักฐานการสำเร็จการศึกษาภายในรอบปีการศึกษานั้น

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - 19 หรือ วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่าง ร้อยละ 20-29 แต่ วุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ5	1. วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่าง ร้อยละ 20 - 29 และ 2. วุฒิปริญญาตรีเท่ากับหรือน้อยกว่า ร้อยละ 5 หรือ 1. วุฒิปริญญาเอกมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 30 และ 2. วุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ 5	1. วุฒิปริญญาเอกมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 30 และ 2. วุฒิปริญญาตรีเท่ากับหรือน้อยกว่า ร้อยละ 5

ข้อมูลอ้างอิง : จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้นนับรวมทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและ
ลาศึกษาต่อ โดยนำเสนอแยกคุณสมบัติของอาจารย์เป็นระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

สูตรในการคำนวณ : (ตรี : โท : เอก)

$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญา.....}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด(รวมทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ)}} \times 100$
--

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : สักส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาถือเป็นขุมปัญญาของประเทศและมีความรับผิดชอบที่จะต้องส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันทำการศึกษาวิจัยเพื่อแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนรวมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ การดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นสิ่งสะท้อนการปฏิบัติงานดังกล่าวของอาจารย์ตามพันธกิจของสถาบัน

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

นิยามคำศัพท์ : อาจารย์ที่มี ตำแหน่งทางวิชาการ หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ที่เป็นข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสหพันธ์หรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษาที่มีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 9 เดือน ในกรณีที่อาจารย์มีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.50 คน รวบรวมสิ้นสุดปีการศึกษา

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 1 – 39 หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ.และศ. รวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 40 -59 แต่ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไป น้อยกว่าร้อยละ 10	1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และศ. รวมกันอยู่ระหว่าง ร้อยละ 40 - 59 และ 2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไป เท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 10 หรือ 1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 60 และ 2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไป น้อยกว่าร้อยละ 10	1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และศ. รวมกันมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 60 และ 2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไป เท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10

สูตรในการคำนวณ (ผศ. : รศ. : ศ.)

จำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ.....	X 100
จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด(รวมทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ)	

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 : มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันพึงกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ อันแสดงถึงความมีเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ พร้อมทั้งกำหนดกลไกที่จะกำกับดูแลให้คณาจารย์ได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ รวมทั้งมีมาตรการในการให้คุณให้โทษกับผลการปฏิบัติจรรยาบรรณของคณาจารย์

นิยามคำศัพท์ : การดำเนินการวางแผนป้องกัน หรือหาแนวทางแก้ไขการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง มีการวิเคราะห์และสรุปปัจจัยเสี่ยง รวมถึงจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการกระทำผิดจรรยาบรรณและดำเนินการตามแผนที่กำหนด

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. สถาบันมีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
4. มีระบบในการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
5. มีการวิเคราะห์และสรุปปัจจัยเสี่ยงที่จะเกิดการกระทำผิดจรรยาบรรณและดำเนินการตามแผนที่กำหนด

ที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน : ข้อ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการอย่างน้อย 4 ข้อแรก

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการแต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ที่เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา
2. มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับอนุมัติจากสภาคณาจารย์หรือที่ประชุมคณบดี
3. มีคู่มือการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์พร้อมการเผยแพร่ให้คณาจารย์สถาบันทราบโดยทั่วกัน

4. มีระบบการกำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์
ในด้านความสำเร็จและมาตรการดำเนินการกับผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์

5. มีการนำผลการกำกับติดตาม ประเมินผลไปใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติ จรรยาบรรณ
และการวางแผนป้องกันการกระทำผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพ
ให้เหมาะสมทันสมัยยิ่งขึ้น

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ต้องพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	1.1 มีคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดทำจรรยาบรรณ วิชาชีพที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากสถาบัน 1.2 มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน 1.3 มีการนำจรรยาบรรณวิชาชีพมาจัดทำเป็นเอกสาร คู่มือ และเผยแพร่ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ โดยทั่วกัน 1.4 มีการเผยแพร่จรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งมีคู่มือการ ปฏิบัติแจ้งให้คณาจารย์ทราบ โดยทั่วกัน
2. มีการติดตามผลความสำเร็จของจรรยาบรรณวิชาชีพ	2.1 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ มี มาตรการการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.2 มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้คณาจารย์ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ 2.3 มีการวิเคราะห์ความสำเร็จ และมาตรการดำเนินการ กับผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คณาจารย์ 2.4 มีการสรุปผล การนำผลการกำกับ ติดตามประเมินผลไปใช้ในการส่งเสริม การปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ คณาจารย์ 2.5 มีการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพให้เหมาะสม และทันสมัยยิ่งขึ้น

ข้อมูลอ้างอิง :

1. แผนงานส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ของสถาบัน
และหลักฐานการดำเนิน งานตามแผนตลอดจนการประเมินและปรับปรุง

2. โครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ของสถาบันตลอดจน หลักเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการกำหนดคู่มือจรรยาบรรณ วิชาชีพคณาจารย์ การกำกับดูแลและประเมินผล กระบวนการส่งเสริมและกำกับการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์กระบวนการ การติดตามประเมินผลและมาตรการสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ ข้อมูลการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน

4. จำนวนคณาจารย์ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 : มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : โดยที่การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามหลักการของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจารย์จึงต้องมีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา งานวิจัยประเภทนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด มีการจัดการเรียนการสอนที่สนองความต้องการจำเป็นของผู้เรียนส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ การสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จะส่งผลให้เกิดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณค่า นวัตกรรมเหล่านี้อาจเป็นเทคนิคการสอนใหม่ ๆ แบบฝึกหัดสื่ออุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใหม่ ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

นิยามศัพท์ : งานวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นหาคำตอบของปัญหาหรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ตลอดจนจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาอาจารย์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอน
2. มีกลไกการบริหารวิชาการที่จะกระตุ้นให้อาจารย์คิดค้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ในด้านการเรียนการสอน
3. มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา
4. มีผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนและมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
5. มีการสร้างเครือข่ายวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 – 4 ข้อ	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันพัฒนาอาจารย์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน
2. สถาบันวางกลไกการบริหารวิชาการที่กระตุ้นให้อาจารย์คิดค้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดเวลา
3. สถาบันจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. สถาบันส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การพัฒนาอาจารย์	1.1 มีการฝึกอบรมพัฒนาอาจารย์โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ 1.2 มีการจัดหาจัดทำเอกสารที่ให้ความรู้และตัวอย่าง เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนให้อาจารย์สามารถศึกษาด้วยตนเองได้
2. กลไกการบริหารวิชาการ	2.1 คณะ/สถาบัน กำหนดนโยบายให้อาจารย์มีการคิดค้นพัฒนาวิธีการสอนใหม่ ๆ 2.2 กำหนดหน่วยงานวิชาการระดับคณะให้มีบุคลากรสนับสนุนการผลิตนวัตกรรมการศึกษาของอาจารย์ 2.3 มีการจัดสรรทุนวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน 2.4 กำหนดให้อาจารย์จัดทำใบประมวลรายวิชา (course syllabus) ที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแต่ละภาคเรียนและชี้ให้เห็นถึงการสอนที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากเดิม 2.5 กำหนดให้อาจารย์ระบุนวัตกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์ได้พัฒนาขึ้นในแบบฟอร์มการรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละปี 2.6 เผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนในเอกสารข่าวสารการวิจัยของคณะหรือสถาบัน
3. การสร้างเครือข่าย	3.1 จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการสอนใหม่ในกลุ่มอาจารย์ภายในคณะหรือสถาบันทุกปี 3.2 มีการสร้างเครือข่ายวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนในสาขาต่าง ๆ ภายในสถาบันหรือนอกสถาบัน 3.3 ยกย่องเชิดชูเกียรติอาจารย์ที่มีผลงานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนโดดเด่น

ข้อมูลอ้างอิง :

1. แผนงานสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการ กำกับดูแลและ ประเมินผลกระบวนการ การส่งเสริม กระบวนการติดตามประเมินผล ข้อมูลการจัดสรร ทรัพยากร สนับสนุนเวทีเผยแพร่ผลงาน เครือข่ายวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

4. จำนวนอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

5. ข้อมูลผลงานวิจัยและนวัตกรรมการเรียนการสอนของคณาจารย์ เช่น การจัดการเรียน การสอนแบบ e-learning การพัฒนาเครื่องมือวินิจฉัยมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน (Misconceptions) ในรายวิชาต่างๆ การพัฒนารูปแบบการสอนแบบโมดูล การสอนแบบ Problem - based Learning แบบ Research - based Learning

ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 : ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระ
ภายใน 1 ปี

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : หลักสูตรการเรียนการสอนทุกหลักสูตรจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตไว้อย่างชัดเจน อาทิ คุณลักษณะของบัณฑิต ความรู้ความเชี่ยวชาญ และทักษะในการประกอบอาชีพตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สะท้อนให้เห็นว่าวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหลักสูตรของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร รวมทั้งสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตด้วย

นิยามศัพท์ : **จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำ** หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาราชการในสาขานั้นๆ ที่ได้งานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษาโดยไม่นับรวมผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา การนับการมีงานทำให้สามารถนับกรณีการทำงานสุจริต ทุกประเภทที่สามารถสร้างรายได้เข้ามาประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้ สำหรับการนับจำนวนผู้ที่มีการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาให้นับเฉพาะผู้ที่เปลี่ยนงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผู้ที่มีการมีงานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว

การเกณฑ์ทหาร การศึกษา และอุปสมบทไม่นับว่ามีงานทำ และให้นับเฉพาะผู้ที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 59	ร้อยละ 60 – ร้อยละ 79	มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80

ข้อมูลอ้างอิง :

1. จำนวนบัณฑิตทั้งหมด (นับตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น)
2. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำพร้อมเงินเดือนเริ่มต้นหรือรายได้ประจำ จากการเป็นผู้ประกอบการ
3. ข้อมูลบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

สูตรในการคำนวณ

$\frac{\text{จำนวนบัณฑิตระดับ ป.ตรีที่ไม่มีงานประจำก่อน ถ้าศึกษาต่อและได้งานทำ และประกอบอาชีพอิสระหลังสำเร็จการศึกษา}}{\text{จำนวนบัณฑิตระดับ ป.ตรีที่ไม่มีงานทำประจำก่อนศึกษา - จำนวนบัณฑิตระดับ ป.ตรีที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาและลาอุปสมบท และเกณฑ์ทหาร}} \times 100$

ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 : ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คุณภาพของการผลิตบัณฑิตอาจพิจารณาได้หลายประการ อาทิ คุณลักษณะของบัณฑิตที่เห็นได้อย่างชัดเจนเชิงประจักษ์ การได้งานทำในระยะเวลาที่สมควร การได้รับการยอมรับจาก กสศคม การได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษานอกจากนี้ การได้รับเงินเดือนตรงตามคุณวุฒิหรือสูงกว่าคุณวุฒิก็ถือเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่แสดงถึงคุณภาพของบัณฑิตด้วย

นิยามศัพท์ : เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนหรือรายรับหรือรายได้ที่ได้รับเป็นประจำทุกเดือน

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 74 ได้รับเงินเดือนเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ ก.พ.	ร้อยละ 75 – ร้อยละ 99 ได้รับเงินเดือนเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ ก.พ.	ร้อยละ 100 ได้รับเงินเดือนเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ ก.พ.

ข้อมูลอ้างอิง : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องดังที่ระบุไว้ในตัวบ่งชี้ที่ 2.9

ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 : ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มี ต่อ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันถือเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตและการตอบสนอง ความต้องการของสังคม โดยทั่วไปแล้วการประเมินคุณภาพของบัณฑิตจะพิจารณาคุณสมบัติหลัก 3 ด้านที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยอย่างน้อยต้องเก็บข้อมูลในรอบการพัฒนาหลักสูตร โดยระดับ ความพึงพอใจให้สำรวจโดยใช้คะแนน 5 ระดับ

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ค่าเฉลี่ย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ระดับความพึงพอใจมีคะแนน เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1 - 2.49	ระดับความพึงพอใจมีคะแนน เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49	ระดับความพึงพอใจมีคะแนน เฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50

ข้อมูลอ้างอิง : ข้อมูลพื้นฐานและรายงานผลสำรวจความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต โดยเป็นค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ(เทียบจากค่า 5 ระดับ) ที่ได้จากการประเมิน บัณฑิตที่ทำงานด้วยตั้งแต่ 1 - 3 ปี ทั้งนี้การประเมินต้องครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขา ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.12 : ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬาสุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อม ในระดับชาติหรือนานาชาติ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : เจตนารมณ์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาทุกระดับล้วนมีหลักการสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ มีความรู้ความสามารถ ในเชิงวิชาการและหรือวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และเป้าหมายสูงสุดคือ ให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว สถาบันพึงจัดหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง อย่างเต็มศักยภาพและสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลจากการ ดำเนินการดังกล่าวสะท้อนได้จากคุณภาพของนักศึกษาและศิษย์เก่าในเรื่องของได้รับการประกาศ เกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรมและ ด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ

นิยามศัพท์ : รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการวิชาชีพ หมายถึง ผลงานทาง วิชาการหรือวิชาชีพที่ผ่านการแข่งขันหรือได้รับการคัดเลือกในระดับชาติหรือนานาชาติ

ระดับชาติ หมายถึง ระดับหน่วยงานราชการที่เป็นระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรมหาชน หรือองค์กรกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.003 – ร้อยละ 0.015	ร้อยละ 0.016 – ร้อยละ 0.029	มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 0.030

ข้อมูลอ้างอิง :

ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนและชื่อนักศึกษาและหรือ ศิษย์เก่าที่ได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้าน วิชาการวิชาชีพ (รวมถึงรางวัลผลงาน วิทยานิพนธ์) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านกีฬาและสุขภาพ ด้านศิลปวัฒนธรรม และ

ด้านสิ่งแวดล้อม โดยเป็นรางวัลระดับชาติและนานาชาติที่มีลายลักษณ์อักษรปรากฏ ทั้งนี้ให้นับรางวัลที่ได้รับในรอบปีปัจจุบันจากนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีการศึกษา ที่ผ่านมการนับรางวัลสามารถนับได้ทั้งรางวัลของนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษทุกระดับ การศึกษาและหากผู้ได้รับรางวัลนั้นเป็นศิษย์เก่าหลายสถาบัน สถาบันเหล่านั้นต่างก็สามารถ นับรางวัลนั้นได้และการนับสามารถนับซ้ำได้หา กนักศึกษา หรือศิษย์เก่าผู้นั้นได้รับรางวัลหรือ ประกาศเกียรติคุณหลายครั้ง

สูตรในการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมดทุกระดับ การศึกษาที่ได้รับรางวัลทุกประเภทในปีการศึกษาปัจจุบัน}}{\text{จำนวนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมดทุกระดับการศึกษา}} \times 100$$

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

หลักการ

การดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริม เพื่อให้ นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อม มนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ตามหลักสูตร กิจกรรมการพัฒนานักศึกษาแบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือ

- (1) การจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าซึ่งสถาบันจัดขึ้นให้สอดคล้อง กับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและศิษย์เก่าและ
- (2) การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ดำเนินการโดยองค์กรนักศึกษาซึ่งได้รับการ สนับสนุนส่งเสริมจากสถาบันทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะการคิด ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร และการพัฒนาคุณธรรมและ จริยธรรม

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานกิจการนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (National Qualifications Framework for Higher Education) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 3.1 มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
- 3.2 มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์
 - *3.2.1 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
 - *3.2.2 มีระบบและกลไกการพัฒนาจิตสาธารณะแก่นักศึกษา
 - *3.2.3 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

หมายเหตุ * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาเพิ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 : มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการวัดความครบถ้วนของการบริการที่สถาบันจัดให้กับนักศึกษาและศิษย์เก่าสถาบันต้องให้บริการแก่นักศึกษาในกิจกรรมต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ได้แก่

- (1) การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียน เช่น การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริการด้านงานทะเบียน การบริการนักศึกษานานาชาติ
- (2) การบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น หอพักนักศึกษา สภาพแวดล้อม ห้องเรียน สถานที่ออกกำลังกาย บริการอนามัย การจัดจำหน่ายอาหาร
- (3) การบริการด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษา
- (4) การบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น ศูนย์บริการนักศึกษา แหล่งทุนการศึกษาต่อ การบริการจัดหางาน แหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกสถาบันที่จำเป็นแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
- (5) การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าในรูปแบบต่าง ๆ

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. ที่มีการสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษาปีที่ 1
2. มีการจัดบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. มีการจัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา
4. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
5. มีบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า
6. มีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
7. มีการประเมินคุณภาพของการให้บริการทั้ง 5 เรื่องข้างต้นเป็นประจำทุกปี
8. นำผลการประเมินคุณภาพของการให้บริการมาพัฒนาการจัดบริการแก่นักศึกษา

และศิษย์เก่า

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 7 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 7 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สำรวจความต้องการจำเป็น (needs assessment) ของนักศึกษาปีที่ 1
2. จัดบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้และสื่อการเรียน เป็นต้น
3. จัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น หอพัก สภาพแวดล้อม ในสถาบัน สภาพห้องเรียน สถานที่ออกกำลังกายและบริการอนามัย เป็นต้น
4. จัดบริการด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทั้งเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ
5. จัดบริการแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น ทูตผู้เยี่ยมชม การบริการจัดหางานแหล่งทุนศึกษาต่อ เป็นต้น
6. จัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
7. ประเมินคุณภาพของการให้บริการและคุณภาพชีวิตของนักศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปพัฒนาการบริการ

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพสำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษา	1.1 ฝ่ายกิจการนักศึกษามีการสำรวจความต้องการจำเป็น (needs assessment) ของนักศึกษาปี 1 ตั้งแต่ช่วงที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษาและนำเสนอผลการสำรวจต่อหน่วยงานที่ให้บริการ
2.การให้บริการแก่นักศึกษา	มีการจัดหน่วยบริการแก่นักศึกษาให้ครอบคลุมความต้องการจำเป็น โดยอย่างน้อยมีบริการต่อไปนี้ 2.1 การบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ 2.2 การบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2.3 การบริการด้านการให้คำปรึกษา 2.4 การบริการแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาและศิษย์เก่า 2.5 การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
2.1 การบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ •สื่อการเรียนการสอน •งานทะเบียน	2.1.1 มีการจัดสรรทรัพยากรพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลายและเข้าถึงบริการได้ง่าย เช่น สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย ศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด เป็นต้น 2.1.2 มีการจัดระบบงานทะเบียนที่สามารถให้บริการได้รวดเร็วคล่องตัว
2.2 การบริการด้านกายภาพเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต •หอพัก •สภาพแวดล้อมในสถาบัน •สภาพห้องเรียน •สถานที่ออกกำลังกาย การบริการอนามัย	2.2.1 มีหน่วยงานดูแลคุณภาพของหอพักในสถาบันหรือนอกสถาบันและให้ข้อมูลเกี่ยวกับหอพักที่มีคุณภาพ ปลอดภัยแก่นักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาเข้าใหม่ 2.2.2 มีการบำรุงดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตลอดเวลา 2.2.3 มีระบบการดูแลสภาพห้องเรียนที่เหมาะสม (แสงสว่าง สื่ออุปกรณ์ในห้องเรียนสภาพโต๊ะเก้าอี้) 2.2.4 มีการจัดสถานที่ออกกำลังกายและเปิดให้บริการอย่างเต็มที่ มีระบบดูแลสุขภาพและการให้บริการอนามัยที่สะดวก

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
•การจัดจำหน่ายอาหาร	2.2.5 มีระบบดูแลการจัดจำหน่ายอาหารที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม
2.3 การบริการด้านการให้คำปรึกษา	2.3.1 อาจารย์ทุกคนจัดทำและติดประกาศตารางเวลา การให้นักศึกษาเข้าพบหน้าห้องเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิชาการ 2.3.2 มีหน่วยบริการระดับคณะ/สาขา วิชาให้คำปรึกษาทั้งที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ โดยผู้ให้คำปรึกษา เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา 2.3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนหรือปัญหาส่วนตัว
2.4 การบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า	สถาบันมีการจัดหน่วยบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์แก่นักศึกษา/ศิษย์เก่า และมีระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้เร็ว ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย <ul style="list-style-type: none"> • ศูนย์บริการการศึกษา • แหล่งทุนการศึกษาต่อ • การบริการจัดหางาน • แหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ • ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกสถาบัน
2.5 การจัด โครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า	2.5.1 สถาบันมีหน่วยงาน (อาจารย์) ที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน จัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์ วิชาชีพแก่นักศึกษา และการพัฒนาศิษย์เก่าด้านวิชาการและวิชาชีพ 2.5.2 มีการประเมินคุณภาพของการดำเนิน โครงการทุกครั้ง
3. การประเมินคุณภาพของการให้บริการ	3.1 สถาบันจัดให้มีกรรมการตรวจสอบติดตามการจัดให้บริการของหน่วยงานที่ให้บริการทุกปี 3.2 ให้นำหน่วยบริการทำการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการที่ได้จากสถาบันทุกด้าน อย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง 3.3 ให้นำหน่วยบริการทำการประเมินคุณภาพชีวิตของนักศึกษา 3.4 ให้นำหน่วยบริการทุกหน่วยจัดทำข้อมูลสถิติผลการปฏิบัติงานทั้งปริมาณและคุณภาพของการให้บริการทุกภาคเรียน 3.5 ให้นำหน่วยบริการทุกหน่วยเสนอรายงานผลการสำรวจ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการที่ได้รับผลการประเมินคุณภาพชีวิตนักศึกษาและข้อมูลสถิติผลการปฏิบัติงานแก่คณะกรรมการ ตรวจสอบติดตามทุกภาคเรียน 3.6 ให้นำหน่วยบริการทุกหน่วยเสนอแผนการปรับปรุงการให้บริการและผลที่ได้รับแก่ คณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามทุกภาคเรียนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนนำไปปฏิบัติ 3.7 ให้อาจารย์ทุกคนรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาใน รายงานผลการปฏิบัติงาน

ข้อมูลอ้างอิง : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าใน 5 เรื่อง ได้แก่ บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู บริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต บริการให้คำปรึกษา บริการแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า และ โครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า ดังต่อไปนี้

1. เอกสารหรือหลักฐานการสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษาปีที่ 1
2. เอกสารหลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

3. หลักฐานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดบริการให้แก่นักศึกษาและศิษย์เก่า ได้แก่ ประกาศ แผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ website ของสถาบัน
4. ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนหนังสือ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสืบค้นข้อมูลที่จัดหาเข้าห้องสมุด หรือจัดให้บริการแก่นักศึกษา
5. หลักฐานโครงการความร่วมมือของสถาบันกับองค์กรต่าง ๆ ในการพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
6. ข้อมูลหลักฐานเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาและศิษย์เก่าจากฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะและสถาบัน
7. รายชื่อหน่วยบริการและโครงการหรือกิจกรรมบริการที่แต่ละหน่วยจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
8. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและศิษย์เก่าเกี่ยวกับการบริการที่ได้รับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะ
ของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการให้มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม
และครบถ้วน กิจกรรมนักศึกษาหมายถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการทั้งโดยสถาบันและ
โดยองค์การนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์
ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ ได้แก่

- (1) ความรู้
- (2) ทักษะการคิด
- (3) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- (4) ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร
- (5) การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

นิยามศัพท์ : ต่อเนื่อง หมายถึง นำผลการประเมินไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรม
ทุกครั้งหลังการประเมิน

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม ทั้ง โดยสถาบัน
และโดยองค์การนักศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตลอดจน
สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในแต่ละระดับการศึกษา
2. มีการส่งเสริมและติดตามผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ครบถ้วนอย่างน้อยในกิจกรรม
ต่อไปนี้
 - 2.1 กิจกรรมวิชาการ
 - 2.2 กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
 - 2.3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีเขียว
 - 2.4 กิจกรรมนันทนาการ
 - 2.5 กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. มีการจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมิน โครงการหรือกิจกรรมทั้งที่ดำเนินการ
โดยสถาบันและโดยองค์การนักศึกษาต่อผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกสิ้นปีการศึกษา
4. มีการนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการจัดทำแนวทางส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบัน และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
2. มีการส่งเสริมให้สถาบันและองค์การนักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ครบทุกประเภท โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการใน 5 ประเภท ดังนี้
 - กิจกรรมวิชาการ
 - กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
 - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม
 - กิจกรรมนันทนาการ
 - กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. มีกระบวนการติดตามและประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมทั้งที่จัดโดยสถาบัน และองค์การนักศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา
4. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

ข้อมูลอ้างอิง : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานที่แสดงว่า สถาบันมีการส่งเสริมกิจกรรม นักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อาทิ

1. คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะกรรมการ คณะทำงาน หน่วยงานเพื่อทำ หน้าที่กำหนด แนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
2. จำนวนและรายชื่อโครงการหรือกิจกรรมนักศึกษาจำแนกตามประเภท กิจกรรม อาทิ กิจกรรม วิชาการ กิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. หลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษา
4. เอกสารประกาศ กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ นโยบายของสถาบันเกี่ยวกับการส่งเสริมงาน กิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน
5. คู่มือนักศึกษาจากฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

6. เอกสารรายงานการประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาทั้งที่จัดโดยสถาบันและองค์การนักศึกษา

7. เอกสาร สื่อ สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน

*ตัวบ่งชี้ที่ 3.2.1 : ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมคุณธรรมต่อจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดโดยไม่นับนักศึกษาซ้ำ แม้ว่านักศึกษาคนนั้นจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมคุณธรรมหลายโครงการก็ตาม

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์การประเมิน : ร้อยละ

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - 49	ร้อยละ 50 - 79	เท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 80

ข้อมูลอ้างอิง :

1. แผนปฏิบัติการในการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม หรือ โครงการส่งเสริมคุณธรรม
2. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
3. จำนวนและรายชื่อนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในแต่ละกิจกรรม

สูตรในการคำนวณ : การคิดร้อยละตัวบ่งชี้ คำนวณจาก

$$\frac{\text{จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม} \times 100}{\text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมด}}$$

หมายเหตุ * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่พัฒนาเพิ่ม

***ตัวบ่งชี้ที่ 3.2.2 :** มีระบบและกลไกการพัฒนาจิตสาธารณะแก่นักศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายใน "จิตสาธารณะ" เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูก กิจต สำนึกให้คนรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักการในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

นิยามศัพท์ : จิตสาธารณะ (Public mind) หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า "สาธารณะ" คือสิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกรับรู้ถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ ในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาส่วนรวมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ ความสว่างตามถนนหนทาง การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิด ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอ ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกันกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหา แต่ ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

จิตสาธารณะเพื่อส่วนรวม จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมนั้นสามารถกระทำได้ โดยมีแนวทางเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. โดยการกระทำของตนเอง ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดผล กระทบและ เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

2. มีบทบาทช่วยสังคมในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อแก้ปัญหาสร้าง สรรค์สังคม ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการกำหนดแผนในการปลูกฝังจิตใจให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
2. มีการกำหนดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับแผนงาน
3. มีการดำเนินกิจกรรมและส่งเสริมการดำเนินงานด้านจิตสาธารณะ อาทิ การปลูกจิตสำนึกให้คนรู้จักเสียสละร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักการในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

4. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนด
5. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง การดำเนินงานด้านจิตสาธารณะ ให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3-4 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

ข้อมูลอ้างอิง

1. แผนปฏิบัติการในการปลูกฝังจิตใจให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
2. โครงการหรือกิจกรรมปลูกฝังจิตใจให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
3. หลักฐานที่แสดงผลการประเมิน โครงการหรือกิจกรรมการปลูกฝังจิตใจให้มีความ
รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. หลักฐานที่แสดงถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงาน

หมายเหตุ * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาเพิ่ม

***ตัวบ่งชี้ที่ 3.2.3 :** ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : อาจารย์ที่ปรึกษานับเป็นหัวใจที่สำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนบัณฑิตให้มีคุณภาพ สอดคล้องตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร ในการพัฒนา นักศึกษา ให้เป็นบัณฑิต ที่พึงประสงค์ ดังนั้น การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษา และเป็นกลไกหนึ่งของการพัฒนานักศึกษาได้อย่างยั่งยืน

รอบระยะเวลา : ปีการศึกษา (1 มิถุนายน - 31 พฤษภาคม)

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะ
2. มีการจัดเตรียมข้อมูลด้านต่างๆ และเครื่องมือที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษา
3. ประสานงานให้ความร่วมมือและช่วยแก้ปัญหาแก่อาจารย์ที่ปรึกษา
4. ประเมินผลระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกปี
5. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์ : อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ผู้ที่มีภาระรับผิดชอบในการติดตามดูแลให้การช่วยเหลือ และประสานงาน แนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง กระบวนการขับเคลื่อนให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูแล นักศึกษา และมีการประสานงานกับผู้ปกครองและมีการนิเทศอาจารย์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3-4 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

ข้อมูลอ้างอิง : เอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา
2. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา คู่มือนักศึกษา จรรยาบรรณอาจารย์ ข้อบังคับการศึกษา ระดับปริญญาตรี คำสั่ง ประกาศ แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ
3. รายงานการประชุมของคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา
4. หลักฐานที่แสดงผลการประเมินระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
5. แผนการพัฒนาปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

หมายเหตุ * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาเพิ่ม

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นในเรื่องการวิจัยที่แตกต่างกันขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตามทุกสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจนี้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจสถาบัน ดังนั้น จึงต้องมีระบบและกลไกควบคุมให้สามารถ ดำเนินการในพันธกิจด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้จุดเน้นเฉพาะของแต่ละสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์ การวิจัยจะประสบความสำเร็จ และเกิดประโยชน์ จำเป็นต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญสามประการ คือ 1) สถาบันต้องมีแผนการ วิจัย มีระบบและกลไก ตลอดจนมีการสนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน 2) คณาจารย์มีส่วนร่วมในการวิจัยอย่างเข้มแข็งโดยบูรณาการงานวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน และพันธกิจด้านอื่นๆ ของสถาบัน 3) ผลงานวิจัยมีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์ของชาติ และมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรอง

มาตรฐานและ

- ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
4. ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
5. แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 4.1 มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
 - 4.2 มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
 - 4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อ
- จำนวน

อาจารย์ประจำ

- 4.4 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สิน

ทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัย
และงานสร้างสรรค์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการบริหารจัดการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนครบถ้วนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนวิจัย การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะแก่นักวิจัยและทีมวิจัย การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นซึ่งรวมถึงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน เครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตลอดจนจัดระบบสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัยอย่างเหมาะสม

นิยามศัพท์ : งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานประดิษฐ์คิดค้นหรืองานสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมและจิตรกรรม หรือผลงานแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี อันเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติและระดับชาติ หรืองานที่ได้รับสิทธิบัตรเป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาการ เสริมสร้างองค์ความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชา หรือแสดงความเป็นต้นแบบ ต้นความคิดของผลงาน หรือแสดงความสามารถในการบุกเบิกงานในสาขาวิชานั้น

งานวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์ และตีความ ข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

นักวิจัย หมายถึง ข้าราชการที่เป็นเจ้าหน้าที่วิจัยและนักวิจัย หรือเป็นพนักงานหรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษาที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน โดยมีการทำหน้าที่ในการวิจัย ในกรณีที่นักวิจัยมีระยะเวลาทำงาน 6 เดือนให้นับเป็น 0.5 คน

รอบระยะเวลา : ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม - 30 กันยายน)

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีการจัดทำระบบบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนของสถาบันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
2. มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง
3. มีการจัดสรรทรัพยากรการเงินทรัพยากรบุคคลแหล่งค้นคว้าต่างๆเพื่อสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

- มีระบบและกลไกพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการวิจัย
- มีระบบสร้างขวัญและกำลังใจและยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น
- มีระบบและกลไกส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐเอกชนและภาคอุตสาหกรรม

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 – 4 ข้อ	มีการดำเนินการอย่างน้อย 5 ข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

- มีระบบบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการบูรณาการและสอดคล้องไปในแนวเดียวกันกับการดำเนินงานอื่นของสถาบัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนของสถาบันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
- มีระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์อย่างครบถ้วนและใช้ประโยชน์ได้จริง
- มีการจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการวิจัยและงานสร้างสรรค์อย่างเพียงพอทั้งทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรบุคคล แหล่งค้นคว้า ห้องปฏิบัติการและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ
- มีกลไกส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐเอกชนและภาคอุตสาหกรรม ในการทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ร่วมกัน
- มีการพัฒนาสมรรถนะนักวิจัยมีการควบคุมนักวิจัยให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ มีการสร้างขวัญและกำลังใจและยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น
- มีการสร้างทีมวิจัยเพื่อผลิตผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ระดับสากล

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. ระบบบริหารงานวิจัยและการจัดหาสิ่งสนับสนุน	1.1 จัดระบบบริหารงานวิจัยซึ่งสามารถเชื่อมโยงภารกิจด้านการวิจัยกับภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีลักษณะบูรณาการ สอดคล้องไปในทางเดียวกัน และบรรลุเป้าหมายโดยรวมของสถาบัน ขณะเดียวกันก็เป็นระบบงานที่ปราศจากความซ้ำซ้อนและมีขั้นตอนที่เหมาะสมกับระดับการตัดสินใจ 1.2 จัดหาทรัพยากรและ/หรือจัดหาแหล่งสนับสนุน ทรัพยากรอย่างเพียงพอ ทั้งทรัพยากรการเงิน แหล่งค้นคว้า ห้องปฏิบัติการ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ทรัพยากรการเงิน หมายถึง ทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ งบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยหรือห้องปฏิบัติการวิจัยเพื่อให้สามารถทำงานวิจัย
เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา

	<p>ที่ลุ่มลึกและผลิตผลงานระดับสากลอย่างต่อเนื่องงบประมาณสนับสนุนการเผยแพร่ ผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ งบประมาณสนับสนุนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นต้น ในด้านแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ นอกจากหนังสือ วารสารทั้ง hard-copy และ on-line แล้ว ยังหมายรวมถึง การสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการ การสนับสนุน visiting professor การสนับสนุนการไปร่วมทำงานวิจัยนอกสถาบันทั้งในและต่างประเทศเป็นต้น</p> <p>สำหรับความหมายของห้องปฏิบัติการจะหมายรวมถึง ศูนย์เครื่องมือระดับสูงที่จำเป็นที่หลายหน่วยงานสามารถใช้ร่วมกันได้</p> <p>1.3 จัดระบบสารสนเทศเพื่อการวิจัยที่ครอบคลุมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อย 5 ด้านต่อไปนี้ ข้อมูลด้านแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ข้อมูลด้านงานวิจัยของสถาบัน ข้อมูลด้านแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัย และการสนับสนุนของสถาบัน ข้อมูลด้านการส่งเสริมของสถาบันในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร การซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาและข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติอื่นๆ ของสถาบันเกี่ยวกับการวิจัย</p>
<p>2. กลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อการวิจัย</p>	<p>2.1 จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลด้านการวิจัย เริ่มจากวิเคราะห์กำลังคนวางแผนกำลังคน กำหนดคุณลักษณะ/แนวทางส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยและการรับเข้าบุคคล (ทั้งคณาจารย์ นักวิจัย และ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับจุดเน้นด้านการวิจัยของสถาบัน</p> <p>2.2 พัฒนาสมรรถนะนักวิจัยผ่านกระบวนการที่เหมาะสม กับประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มบุคคล กรณีนักวิจัยรุ่นใหม่ อาจเริ่มจากการฝึกอบรม การทำงานวิจัยภายใต้การ แนะนำหรือการร่วมทีมวิจัยกับนักวิจัยอาวุโส การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การช่วยคุมวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา กรณีนักวิจัยทั่วไป การมีโอกาสทำงานวิจัยในห้องปฏิบัติการวิจัย หรือร่วมทีมวิจัยชั้นนำนอกสถาบันทั้งในและต่างประเทศ เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น</p> <p>อย่างไรก็ตาม การพัฒนาสมรรถนะนักวิจัยที่มีประสิทธิภาพที่สุดคือ การส่งเสริมการทำงานวิจัยเป็นทีมที่ประกอบด้วยนักวิจัยอาวุโส นักวิจัยระดับกลางนักวิจัยหรือนักศึกษาหลังปริญญาเอกและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา/ผู้ช่วยวิจัย เพื่อให้สามารถทำงานวิจัยอย่างลุ่มลึกและต่อเนื่อง</p> <p>นอกจากการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยแล้ว ควรจัดระบบควบคุมให้นักวิจัยปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยโดยเคร่งครัด</p> <p>2.3 สร้างแรงจูงใจให้นักวิจัย อาทิ การยกย่อง การให้ผลตอบแทน และหรือรางวัลแก่นักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น การจัดบรรยากาศในสถาบันให้เหมาะสมกับการค้นคว้าวิจัยการสร้างบรรยากาศของการแข่งขันเพื่อสร้างผลงานวิจัย</p>
<p>3. กลไกส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรภายนอกในการวิจัย</p>	<p>3.1 วางแนวทางสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอกโดยวิธีการต่างๆ ประกอบด้วย การจัดหาข้อมูลสารสนเทศของ กลุ่มเป้าหมาย การประชุมกลุ่มตัวอย่าง (focus group) กับกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ การติดต่อ สร้างสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกการใช้ข้อมูลป้อนกลับ (feed back) จากความร่วมมือที่มีอยู่เดิม วัตถุประสงค์ของความร่วมมือดังกล่าวควรมีทั้งการร่วมทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ตลอดจนการร่วมใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะอุปกรณ์ เครื่องมือที่มีราคาสูงหรือ อุปกรณ์เฉพาะด้าน</p>

ข้อมูลอ้างอิง :

1. แผนงานวิจัยของสถาบันและหลักฐาน การดำเนินงานตามแผนตลอดจนการ ประเมินและปรับปรุง
2. จำนวนโครงการการบริหารงานวิจัยของสถาบันตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย เช่น ข้อมูลหรือหลักฐาน

การจัดการแหล่งทุน ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัย ข้อมูลการสนับสนุนทรัพยากรด้านอื่น ๆ ต่อการวิจัย ข้อมูลทุนวิจัยที่คณาจารย์ได้รับพร้อมชื่อคณาจารย์ ข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัยที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในลักษณะอื่นๆ หรือการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจน ข้อมูลหรือหลักฐานการสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัย เป็นต้น

4. ข้อมูลหรือหลักฐานการพัฒนาสมรรถนะนักวิจัยและทีมวิจัย
5. เอกสารหลักฐานความร่วมมือในการวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารจัดการความรู้จากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อเผยแพร่ไปยังคณาจารย์ นักศึกษา วิชาการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชนเป้าหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับทุกสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นสถาบันต้องจัดระบบส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการรวบรวม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทรัพย์สินทางปัญญาจากงานวิจัยอย่างเหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม โดยสิ่งที่เผยแพร่ต้องมีคุณภาพ เชื่อถือได้ และรวดเร็วทันเหตุการณ์

รอบระยะเวลา : ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม - 30 กันยายน)

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งในวงการวิชาการและการนำไปใช้ประโยชน์
2. มีระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เชื่อถือได้และรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์
3. มีการสร้างเครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปยังผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
4. มีระบบและกลไกการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกสถาบันเพื่อนำผลงานไปใช้ประโยชน์
5. มีกลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตรการซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมให้แก่นักวิจัยเจ้าของผลงาน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการอย่างน้อย 4 ข้อ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ในวงการ วิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
2. มีระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เชื่อถือได้และรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์

3. มีเครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปยังนักวิชาการ นักศึกษาและชุมชน ภายนอกสถาบัน

4. มีกลไกในการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกสถาบัน ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ในการนำผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์

5. มีกลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตรการชื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการคุ้มครอง สิทธิของงาน วิจัยหรือสิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมให้แก่นักวิจัยเจ้าของผลงาน

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. กลไกสนับสนุนการเผยแพร่ ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ และการนำไปใช้ประโยชน์	<p>1.1 จัดระบบส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งการนำเสนอในการประชุม วิชาการและการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร เช่น การจัดระบบที่เลี้ยงแก่ นักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อช่วย เขียนรายงานการวิจัยสำหรับนำเสนอในที่ประชุมวิชาการหรือตีพิมพ์ในวารสาร การสนับสนุน งบประมาณเพื่อเข้าร่วมประชุมเสนอผลงาน การจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผลงานที่ได้รับการ ตีพิมพ์ การจ่ายค่าตีพิมพ์กรณีวารสารเรียกเก็บเงิน เป็นต้น ทั้งนี้การสนับสนุนดังกล่าวอาจ แตกต่างกันตามสถานภาพของแต่ละสถาบัน</p> <p>1.2 จัดระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลเป้าหมายโดยยังคงความเชื่อถือได้ในเชิงวิชาการและรวดเร็วทันต่อ เหตุการณ์</p> <p>1.3 จัดระบบสนับสนุนการนำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ตลอดจนการ คุ้มครองสิทธิของนักวิจัยได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">การเป็นสื่อกลางสามัคคีเพื่อสร้างความร่วมมือเชิงวิชาการระหว่างนักวิจัยกับองค์กร ภายนอกที่มีศักยภาพในการนำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์การสนับสนุนการเจรจาเชิงธุรกิจในการชื้อขายทรัพย์สินทางความรู้กับหน่วยงานหรือองค์กร ภายนอก ทั้งนี้โดยรักษาสีทธิของนักวิจัยการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรแก่นักวิจัย
2. กลไกสนับสนุนการสร้าง เครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและ งานสร้างสรรค์	<p>2.1 สนับสนุนการสร้างเครือข่าย เผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์โดยเป็นเครือข่ายที่ เชื่อมโยงกับนักวิชาการ นักศึกษา ชุมชนและองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน ผ่านทาง ระบบ Intranet โดยเป็นระบบที่เหมาะสมทั้งด้านความเร็วของระบบเชื่อมโยงและจำนวนการ เชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น</p> <p>2.2 จัดระบบประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เชิงรุก โดยเริ่มตั้งแต่การ วางแผนด้านการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายตลอดจนถึง การติดตามข้อมูล ป้อนกลับ</p>

ข้อมูลอ้างอิง :

เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันมีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1. คำสั่งหรือการมอบหมายคณะกรรมการ คณะทำงานหรือหน่วยงานจัดทำ ระบบรวบรวม คัดสรรวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

2. ระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นศูนย์รวมสารสนเทศงานวิจัยรวมทั้งระบบ intranet, internet และ website ที่เกี่ยวกับงานวิจัยของสถาบัน
3. กระบวนการดำเนินการเพื่อเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้ไปสู่วงการวิชาการ และการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
4. เอกสารหลักฐานความร่วมมือระหว่างสถาบันหรือนักวิจัยกับองค์กรภายนอกสถาบัน
5. เอกสารการดำเนินงานด้านการจัดการและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบัน
6. ระเบียบ กฎเกณฑ์ และหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรวบรวม คัดสรร เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทรัพย์สินด้านความรู้จากการวิจัยไปยังทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งคณาจารย์ นักศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
7. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ในวงวิชาการ หรือนำไป ใช้ประโยชน์
8. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการคัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมผ่านช่องทางต่าง ๆ
9. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันสนับสนุนให้จดสิทธิบัตรหรือซื้อขาย ทรัพย์สินทางปัญญา
10. ชื่อเครือข่ายหรือหน่วยงานที่สถาบันมีความร่วมมือทางวิชาการอันเป็นผลมาจาก ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 : เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบัน
ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : บัญชีนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการวัดถึงจำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
ทั้งที่สถาบันจัดสรรให้เองและที่ได้รับจากภายนอก เพื่อการสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์
ที่มีการ ศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นที่ยอมรับหรือมีการนำไปใช้ประโยชน์ และจำนวนเงินที่ได้รับ
การสนับสนุนอาจรวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่อาจารย์ประจำและนักวิจัยได้รับ
การสนับสนุนจากภายนอกสำหรับงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ในกรณีที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ
ให้คำนวณเป็นจำนวนเงินตามราคาของสิ่งนั้นๆ

รอบระยะเวลา : ปีงบประมาณ (1 ตุลาคม - 30 กันยายน)

เกณฑ์การประเมิน : จำนวนเงิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง 1 - 16,999.- บาท	17,000.-บาท – 24,999.- บาท	มากกว่าหรือเท่ากับ 25,000.-บาท

ข้อมูลอ้างอิง : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง สำหรับการนับจำนวนอาจารย์
ประจำและจำนวนเงินให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ประจำ ให้นับรวมนักวิจัย และไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลา
ศึกษาต่อ
2. จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ จำแนกเป็นเงินสนับสนุน จาก
สถาบัน และจากแหล่งทุนต่าง ๆ ภายนอกสถาบัน ดังนี้
 - 2.1 จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันจัดสรร ให้กับอาจารย์
และนักวิจัย โดยให้นับเฉพาะจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้มีการเบิกจ่าย ไม่ใช่ตัวเลขงบประมาณที่
จัดสรร
 - 2.2 จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน จำแนกตาม
แหล่งเงินทุน ดังนี้
 - แหล่งทุนในประเทศ เช่น สวทช. สกว. สกอ. วช. เป็นต้น
 - แหล่งทุนต่างประเทศ
 - หน่วยงานภาคอุตสาหกรรม กระทรวงจังหวัดอื่นๆที่ไม่ใช่แหล่งทุนวิจัย
 - หน่วยงานภาคเอกชน
 - แหล่งอื่น ๆ

หมายเหตุ :

1. จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ให้คิดตามปีงบประมาณ
2. กรณีมีผู้ร่วมทำหลายคนหลายหน่วยงาน ให้แบ่งสัดส่วนเงินเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
3. กรณีโครงการวิจัยนั้นได้รับทุนสนับสนุนเป็นเวลามากกว่า 1 ปี ให้รายงาน จำนวนเงินเฉลี่ยตามสัดส่วนในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 : ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการ
จัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร หรือนำไปใช้ประโยชน์
ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เป็นผลผลิตภาพของสถาบันอุดมศึกษา เกิดจากการ
ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องของคณาจารย์ จึงเป็น
ผลงานที่มีคุณค่า สมควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ และการ
แข่งขันของประเทศ การสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างระบบบริหารจัดการทรัพย์สิน ทางปัญญา
ของผลิตภาพดังกล่าว อาทิ การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตรจะช่วยสนับสนุน
ให้งานวิจัยและงานสร้างสรรค์มีความคุ้มค่าและเกิดมูลค่าเพิ่ม

นิยามศัพท์ : การนำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ หมายถึง การนำไปใช้ประโยชน์นอกสถาบันโดย
หน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรมหาชน หรือองค์กร
กลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทยการ
นำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติ ไม่ว่าจะผลงานจะเกิดขึ้นในปีใดก็ตามหากนำมาใช้ประโยชน์ในปีนั้น
สามารถนำมานับได้ แต่การนับจะไม่นับซ้ำ

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่องระดับชาติหรือนานาชาติ หมายถึง รางวัลหรือประกาศ
เกียรติคุณของต่างหน่วยงาน เช่น หน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือจังหวัด
หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เป็นองค์กรทางวิชาการหรือวิชาชีพ หรือเป็นองค์กร ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ
กับประเภทของรางวัลที่ มอบที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

วารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หมายถึง วารสารที่ปรากฏ ในฐานข้อมูล
วารสารที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ เช่น ฐานข้อมูล Science Citation Index (SCI) ฐานข้อมูล Ei
Compendex ฐานข้อมูล INSPEC ฐานข้อมูล ScienceDirect ฐานข้อมูล PUBMED ฐานข้อมูล
AGRICOLA (AGRICultural Online Access) ฐานข้อมูล ERIC (Education Database) หรือฐานข้อมูล
PUBSCIENCE

เป็นต้น

ตัวอย่างแหล่งสืบค้นฐานข้อมูลมาตรฐานสากล

- 1) ISI = <http://portal.isiknowledge.com/>
- 2) MathSciNet = <http://www.ams.org/mathscinet>
- 3) ScienceDirect = <http://www.sciencedirect.com/>
- 4) Agricola = <http://agricola.nal.usda.gov/>
- 5) Biosis = <http://www.biosis.org/>

- 6) Scopus = <http://www.info.scopus.com/>
- 7) Pubmed = <http://www.pubmed.gov/>
- 8) Academic Search Premium = <http://www.ebsco.com/home/>
(select ebscohost and then academic search premium)
- 9) Infotrieve = <http://www.infotrieve.com>
- 10) Wilsom =

<http://www.nova.edu/library/dils/lessons/wilsonweb/>

วารสารระดับนานาชาติที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หมายถึง วารสารที่คณะบรรณาธิการ จะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวารสาร โดยต้องเป็นชาวต่างประเทศอย่างน้อย 1 คน และต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกลั่นกรองต้นฉบับก่อนตีพิมพ์ (Peer Review) นอกจากนี้วารสารต้องมีบทความวิจัยจากต่างประเทศลงตีพิมพ์ด้วย

วารสารระดับชาติ หมายถึง วารสารที่ตีพิมพ์บทความจากนักวิชาการสถาบันต่าง ๆ และคณะบรรณาธิการจะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวารสาร โดยจะต้องมาจากสถาบันอื่น ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกลั่นกรองต้นฉบับก่อนตีพิมพ์ (Peer Review)

รอบระยะเวลา : ปีปฏิทิน (มกราคม - ธันวาคม)

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 19	ร้อยละ 20 – ร้อยละ 29	มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30

ข้อมูลอ้างอิง : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องสำหรับการนับจำนวนอาจารย์ประจำและผลงานให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย ไม่นับรวมอาจารย์และนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ
2. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ

หมายเหตุ :

1. การเผยแพร่ผลงาน 1 เรื่องมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเพียงครั้งเดียวโดยควรนำเสนอผลการเผยแพร่ที่มีคุณภาพเชิงวิชาการมากที่สุด
2. การตีพิมพ์ในวารสาร นับเมื่อกองบรรณาธิการวารสารตอบรับแล้ว

3. บทความที่ได้รับการนำเสนอในการประชุมหรือสัมมนาวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ หมายถึง บทความที่ไม่ใช่บทความคัดย่อสำหรับบทความที่ได้รับการคัดเลือกตีพิมพ์รวมเล่ม ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (proceeding)

4. การรายงานข้อมูลบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้จำแนกตามประเภทผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับต่าง ๆ โดยระบุรายละเอียด ดังนี้

- ชื่อ เล่มที่ และวัน เดือน ปี ของวารสารที่ตีพิมพ์
- ชื่อบทความและเลขหน้า
- ชื่อผู้เขียน

5. การนับจำนวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือนวัตกรรมทั้งในและต่างประเทศ ให้นำเฉพาะที่ได้รับการจดทะเบียนในปีนั้น โดยไม่นับรวมกรณีอยู่ในระหว่างยื่นจดทะเบียน และไม่นับรวมการจดลิขสิทธิ์และการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า